

tilskuddet til Lærerlønningerne i By og paa Land, fremgaar, at min Betragtning gennem hele Forhandlingen om denne Sag nu staar fast: at Statstilskuddet til Lærerlønninger er større pr. Barn i Byerne, end det er i Landkommunerne, og at hvis vi havde gennemført Forslaget uforandret — hvad vi ikke have —, vilde der have været flere Kroners Forspring pr. Barn i Tilskuddet til Byernes Lærerlønninger. Nu er det kun 50 Øre. Det glæder mig, at de Tal, der ere bestridte fra saa mange Sider, sluttelig vise sig korrekte. Det gælder ikke om mange Tal, der ere brugte imod mig; det gælder saaledes ikke om Tal, som ved første Behandling fremkom fra det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), de have vist sig at være splittergale i Lighed med flere andre Tal, der ere nævnte siden.

Hvad angaar det forøgede Tilskud paa 25,000 Kr. til København — Ændringsforslag Nr. 13 —, har jeg ikke noget imod at gaa med dertil. Det er i Flugt med den Forhøjelse af Tilskuddet til Landets øvrige Skolevæsen, der er fremkommen ved Behandlingen her i Salen; og da Ministeren kan tage imod det, vil jeg stemme for det. Jeg vil ikke gerne være med til at øve en Uret, som det vel neppe kunde bestrides at være, hvis vi vare blevne staaende ved det gamle. Det undrede mig i høj Grad at høre den overordentlig bitre Tone, der gik igennem det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausens) Tale. Den var, som var den holdt af en Eddikebrygger. Naar nemlig det ærede Medlem nu i længere Tid har været enig med mig og mange andre her i Salen om, at vi skulde naa frem til en Lønreform til Fordel for Folkeskolens Lærere og Lærerinder, Gang paa Gang har talt om det, og vi nu virkelig staa overfor, at Værket er fuldført, for saa vidt som det bliver vedtaget her i Tinget, altsaa, vi have naaet at hejse Kransen paa Bygningen, naaet til en Lønreform, som vil blive hilst med stor Glæde over hele Landet — det har jeg Hundreder af Vidnesbyrd for, deriblandt ogsaa fra Lærerforeningens Bestyrelse —, saa synes jeg, det er mærkeligt at tale i en saa bitter Tone. For mig vil det snarere falde naturligt og let at tale i en lys og venlig Tone om det, vi nu have naaet, i Samklang med den Følelse, hvormed Lærere og Lærerinder over det ganske Land ville modtage Lovforslaget.

Men inden jeg slutter, vilde jeg gærne,

som jeg bebudede, gøre et Par almindelige Bemærkninger om Loven i dens Helhed. Jeg skal dog først sige et Par Ord om Bevillingen til Friskolen uden derfor at komme ind paa den interessante Debat mellem det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) og det ærede fra Assens (Berntsen). Jeg vil da sige, at jeg lykønsker den danske Friskole til, at den har faaet den forøgede Bevilling og saaledes er bleven jævntillet med den offentlige Skole, hvad Tilskud til Lærerlønninger angaar; og jeg lykønsker den ogsaa, for saa vidt som den har faaet Tilslutning her i Tinget fra alle 3 Venstregrupper i Enighed og Højre med; de ere alle enige om at stille det Forslag. Socialdemokraterne maa være imod, fordi deres hele Skolebetragtning er diametralt modsat vor; men det er vist neppe hændet før, at en saa omfattende Tilslutning overfor Friskolen har fundet Sted her i Tinget fra de fire Sider, jeg nævned. Det har sin Betydning paa Forslagets videre Vej, det har sin Betydning i det hele i vort Folk for Skoledebatten i Fremtiden. Forslaget stiller altsaa Friskolen for saa vidt jævnsides med den offentlige Skole, at Tilskuddet til Lønningsudgifterne pr. Barn bliver omtrent det samme som til den offentlige Skole, og saa bortfalder endda den tidligere, meget generende Betingelse, at Skolen skulde præstere Bevis for kommunalt Tilskud for at komme til at nyde godt af Statens Tilskud. Det er jo et væsentligt Gode, og denne Anerkendelse nyder nu Friskolen fremtidig, hvis dette Forslag bliver til Lov, hvad jeg haaber, uden at nogen Indskrænkning i Skolens fri Stilling er foregaaet. Skolen faar fremtidig lige saa vel som hidtil, hvad den bør have, Ret til udelukkende, helt og holdent, at være Hjemmenes Skole; Forældrene og Lærerne kunne i Forening lægge Skolens Undervisningsplan, ordne Skolegangen, ordne Timetabellen, lægge Ferieplanen, bestemme Skoledagenes Antal og gøre det hele ganske uhindret af det offentlige Tilsyn, der ikke udstrækkes til de Omraader. Det eneste, der kræves, er, at Skolen, som enhver ordentlig Skole, der sætter Pris paa en ordnet Undervisning og paa en planmæssig Skolegang, fører en Bog over sine Elever, for at deres Antal kan ses ved Statstilskuddets Fordeling, fører en Protokol, hvoraf der kan udtrages de nødvendige statistiske Oplysninger, som det offentlige maa kræve af alle Institutioner. Det vil ikke i nogen Maade kunne genere en fri, ordentlig og godt ledet